

SCENARIJ POUČAVANJA „BAROK KAO TEMELJ SUVREMENOG TRODIJELNOG ODIJELA“

Scenarij poučavanja „**Barok kao temelj suvremenog trodijelnog odijela**“ namijenjen je učenicima 4. razreda smjera Dizajner odjeće i temelji se na problemskoj i projektnoj nastavi.

Postavljeno problemsko pitanje glasi:

„Je li barok samo dekoracija ili konstrukcija moći?“

U središtu nastavne jedinice je razumijevanje da upravo u baroku nastaje konstrukcijska osnova suvremenog trodijelnog odijela te koncept vertikalne arhitekture tijela – siluete koja naglašava status, autoritet i društvenu hijerarhiju. Učenice analiziraju kako su odnosi moći i aristokratski sustav oblikovali modu kao vizualni znak dominacije, ali i kako se taj princip nastavlja u suvremenoj modi kroz modu spektakla i ekskluzivnosti, primjerice kroz događaje poput Met Gale.

Cilj nastavne jedinice je osvijestiti kontinuitet između barokne konstrukcije autoriteta i današnje mode spektakla te razumjeti kako se kroz kroj, proporciju i slojevitost oblikuje konstrukcija moći u odjeći.

Razred: 4.o

Naziv nastavnog predmeta: Kreiranje odjeće i dodataka

Trajanje: 4 školska sata (180 min)

Broj učenika: 26

Nastavna tema: Kreiranje odjeće i dodataka inspiriranih barokom

Nastavna jedinica:

1. Karakteristike i obilježja barokne odjeće i njihova primjena u suvremenom modnom oblikovanju (1 školski sat)

2. Elementi muške barokne odjeće (trodjelno odjelo, čipka, gumbi, volani) kao poticaj u dizajnu odjeće - istraživanje i izgrađivanje ideje (3 školska sata)

Razina izvedbene složenosti: Srednja do viša (analitičko i kreativno mišljenje, vizualna interpretacija)

Ključni pojmovi: barok, sako, hlače, prsluk, konstrukcija, spektakl, aristokracija, hijerarhija, luksuz, slojevitost, silueta, status, vertikalna arhitektura tijela, konstrukcija moći

KORELACIJE, INTERDISCIPLINARNOST I MEĐUPREDMETNE TEME:

Povijest, Crtanje i slikanje, Konstrukcija odjeće, Izrada odjeće i dodataka, Tekstilni materijali Računalstvo, Hrvatski jezik

MEĐUPREDMETNE TEME:

Učiti kako učiti

uku A.4/5.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. (E)

uku A.4/5.2. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva (F,E)

uku A.4/5.3. 3. Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja. (A,F,E)

uku A.4/5.4. 4. Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. (A,B,C,D,E)

Upravljanje svojim učenjem

uku B.4/5.4. 4. Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje. (F,E)

Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije

ikt A.5.1. Učenik analitički odlučuje o odabiru odgovarajuće digitalne tehnologije. (E)

ikt C.5.1. Učenik samostalno provodi složeno istraživanje s pomoću IKT-a. (E)

ikt D.5.1. Učenik svrsishodno primjenjuje vrlo različite metode za razvoj kreativnosti kombinirajući stvarno i virtualno okruženje. (F,E)

ikt D.5.2. Učenik samostalno predlaže moguća i primjenjiva rješenja složenih problema s pomoću IKT-a. (E)

Poduzetništvo

pod A.5.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja. (F,E)

pod B.5.1. Razvija poduzetničku ideju od koncepta do realizacije. (F,E)

pod C.5.1. Sudjeluje u projektu ili proizvodnji od ideje do realizacije. (E)

ISHODI UČENJA:

- **analizirati** ključne oblikovne principe barokne odjeće kroz suvremeni dizajnerski pristup (C,D,E)
- **objasniti** razvoj barokne siluete muškog trodijelnog odijela (justaucorps, prsluk i hlače do koljena) kao temelj suvremenog odijela (A,B,C)
- **procijeniti** estetsku i simboličku ulogu baroknih elemenata i načela u oblikovanju identiteta i statusa (A,C,E)
- **primijeniti** barokni princip u dizajnerskoj intervenciji (D)
- **argumentirati** primjenu baroknih načela i konstrukcijskih elemenata u vlastitom dizajnerskom rješenju (D,E)
- **kreirati** suvremeni modni prijedlog primjenjujući konstrukcijske principe baroknog trodijelnog odijela u suvremenoj dizajnerskoj ideji (D,E)
- **samovrednovati** svoj rad u procesu učenja putem liste za vrednovanje i vršnjačko vrednovanje (D,E)

OPIS AKTIVNOSTI:

„Vizualni šok – „Kroj ima moć?“

Uvod u novu aktivnost započinje scenom iz filma – „[The Favourite \(2018\) - Funny Dancing Scene \[HD\] | Spotlight](#)“

“

– kako bi se potaknula intrizična motivacija i promišljanje o temi učenike upoznajemo sa problemskim pitanjem:

„Što je uniforma moći u sceni iz filma, a što danas?“

Dok gledate scenu, obratite pozornost na mušku odjeću i način na koji ona utječe na dojam moći.

Razmislite: što u toj odjeći stvara autoritet?

Učenici bilježe odgovore na radnom listiću ili post-it papiriću.

Poveznica: https://youtu.be/2cNj8URL51k?si=Kk_o9zP7KHS69gle

B**„Dekodiranje baroka – „Od justaucorpsa do sako“****Trajanje:** 5 min**Aktivnost učenika:**

Učenici prate prezentaciju na poveznici:

https://www.canva.com/design/DAHCulkf6r8/uK928oCFX_rnluMVzegU4w/view?utm_content=DAHCulkf6r8&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=uniquelinks&utm_id=hc1a1727131

Na slideu je prikazana vremenska lentu sa razvojem modernog muškog trodijelnog odijela od justaucorpsa do danas.

Zadatak:

U radne listiće upisati promjene i odgovoriti na pitanje:

- Što se promijenilo?
- Što je ostalo kao temelj?

Uputa učenicima (na radnom listu):

Promatraj promjene kroz vrijeme i zapiši:

- Je li sako kraći ili duži?
- Postaje li uži ili širi?
- Je li prsluk dominantan ili se smanjuje?
- Mijenja li se duljina hlača?
- Kako sve to utječe na proporciju tijela?

Razdoblje	Sako	Prsluk	Hlače	Silueta tijela/Proporcije
1. 1660. Barok	Justaucorps, dugi do koljena	Dugi prsluk do koljena	Kratke, do koljena	Silueta A, Izduženi gornji dio tijela (torzo)
2. 1720. kasni Barok i Rokoko				
3. 1800. Regentska era				
4. 1860. Viktorijansko doba				
moda 20. i 21. stoljeća				
5. 1920.				
6. 1980.				
7. 2000-te do danas				

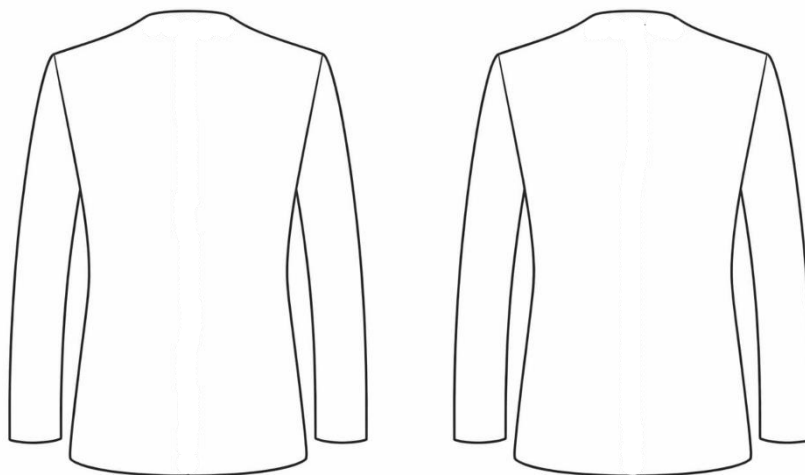
C „Konstrukcijski dijalog kroz vrijeme“

Nastavnica projicira tablicu "Analiza suvremenog odijela" koju učenici imaju u radnim listićima. U tablici su analizirani ključni elementi barokne kompozicije (iz prethodnih slajdova), a zadatak učenika je pronaći njihove ekvivalente u suvremenoj modi. Cilj je osvijestiti da suvremeni dizajn ne kopira povijest, već je koristi kao "kod" za novu poruku.

Element	BAROK	SUVREMENO
Proporcija	izduženo tijelo, široki rukavi, uski struk, hlače do koljena	
Konstrukcija/ Dekonstrukcija	slojevitost, ritam, (ponavljanje gumba, čipke, vezova), ornament	
Kontekst	Politička moć, dvor, hijerarhija, ceremonija, teatralnost, samo za aristokraciju	

D „BAROKNI HAK: Od skice do AI rendera“

Na predlošku klasičnog sako sa radnog listića učenici trebaju izvesti konstrukcijsku intervenciju primjenjujući barokni princip (proporcija, slojevitost, dinamika, asimetrija). Nakon obavljenog zadatka učenici trebaju ubaciti uradak u AI alat te izraditi render svoje zamisli na digitalnoj osobi.

„MET BAROQUE 2027: Red carpet hibridi“

Nakon početnih vježbi "hakiranja" sakoa, učenici se postavljaju u ulogu dizajnera koji pripremaju look za Met Galu 2027. pod temom "Barokni hibridi". Koristeći konstrukcijske elemente trodijelnog odijela, učenici osmišljavaju kreacije za različite poznate osobe. Proces izrade

Rad treba sadržavati:

- Moodboard (kolaž inspiracije): slike boja, elemenata i formi iz razdoblja baroka ili suvremenog modnog dizajna trodijelnog odijela
- Modne skice (min. 3) koje jasno prikazuju razvoj ideje i poveznicu s baroknim konstrukcijskim i kompozicijskim načelima
- Jedan razrađeni modni crtež (ilustracija) s bojom i odabranim detaljima kolekcije.
- Prezentaciju modnog koncepta (PowerPoint, Genially, Canva...): kratki tekstualni opis, ključni vizualni elementi i modna inspiracija.

Elementi vrednovanja:

1. Primjena baroknih kompozicijskih načela
2. Jasna konstrukcijska poveznica s trodijelnim odijelom
3. Kreativnost i suvremenost reinterpetacije
4. Koherentnost moodboarda i finalnog rada
5. Argumentacija koncepta

VREDNOVANJE:

- **za učenje:** kroz sve faze praćenje rada, razgovor, izlazna kartica (A,B,C,D,E,F)
- **kao učenje:** učeničko samovrednovanje, rubrika za vrednovanje (F)
- **naučenog:** lista za sumativno vrednovanje (E) ,

Vrednovanje za učenje:

Praćenje tijekom rada u svim fazama – procjena angažmana i vještina učenika u istraživanju, analizi i primjeni vizualnog jezika.

Bilježenje procesa tumačenja poruke odjernih predmeta (aktivnosti A i C).

Procjena učeničke sposobnosti samostalnog promišljanja i povezivanja modnog izraza s društvenim i kulturnim kontekstima.

Uvid u kvalitetu izrađenih radnih listića i tablica analize.

Dokumentacija procesa u radnoj mapi / digitalnom portfoliju (analize, skice, promptovi, AI prikazi, refleksije).

Vrednovanje kao učenje:

Vršnjačko vrednovanje dizajna i komunikacijske jasnoće poruke (aktivnost E,F) prema unaprijed definiranim kriterijima.

Učenici daju konstruktivan prijedlog za poboljšanje rada kolega (F)

Učenici uspoređuju vlastiti dizajn i AI verziju, samorefleksija o jasnosti i učinkovitosti vizualne poruke. (E)

Aktivnost: Intervencija u dizajnu sakoja („Barokni hak“)

Ime autora rada: _____

Ime učenika koji vrednuje: _____

Elementi vrednovanja :	Da	Ne	Djelomično
Jasno je vidljiva konstrukcijska intervencija (promjena duljine, proporcije, ramena, siluete			
Intervencija nije samo dekorativna, već utječe na dojam autoriteta / moći.			
Dizajn pokazuje povezanost s baroknim principima (slojevitost, dramatika, vertikalnost, naglašena silueta).			
Autor zna objasniti svoju intervenciju i koncept.			

Vrednovanje naučenog:

Vrednovanje učeničkih radova – likovni, komunikacijski i modni prijedlozi koji izražavaju identitet, stav ili poruku.

Analitički prikazi medijskih i povijesnih primjera (A, B) – ocjenjuju se razumijevanje, dubina analize i povezivanje simbola s kontekstom.

Završni prikaz u e-portfoliju (svaki učenik odabire jedan rad koji prema vlastitom mišljenju najbolje komunicira poruku.)

Vrednovanje sposobnosti argumentiranja stavova tijekom aktivnosti D i reflektivnih zaključaka nakon rasprave.

Sumativno vrednovanje

Razumijevanje baroknih konstrukcijskih principa (0–2 boda)	Jasno prepoznaje i primjenjuje barokne principe (proporcija, slojevitost, naglašena silueta, vertikalnost) te ih povezuje sa suvremenim trodijelnim odijelom.(2)	Djelomično primjenjuje barokne principe, ali poveznica nije u potpunosti razrađena.(1)	Barokni elementi su prisutni, ali bez jasne konstrukcijske ili simboličke povezanosti (0)
Kolaž poticaja (0–2 boda)	Kolaž poticaja je jasan, motiv predstavljen na kreativan i zanimljiv način (2)	Kolaž poticaja djelomično jasan, nedostaju dijelovi koji zaokružuju cjelinu(1)	Kolaž poticaja nepotpun, nije vidljiv jasan cilj niti kreativnost u radu (0)
Vrijeme rada (0–2 boda)	Učenik je na vrijeme izradio zadatak (2)	Učenik je imao poteškoća s vremenom za rad (1)	Učenik nije na vrijeme izvršio zadatak (0)
Modne skice i razvoj ideje (min 3.)	Skice jasno prikazuju razvoj ideje, vidljiv je proces promišljanja proporcija i konstrukcije te povezanost s baroknim principima.(2)	Skice su izrađene, ali razvoj ideje nije u potpunosti razrađen ili je povezanost s temom djelomična.(1)	Skice nisu dovršene ili ne prikazuju razvoj ideje.(0)
Razrađeni modni crtež (ilustracija) (0–2 boda)	Učenik je na ispravan način primijenio odabrane motive u kolekciji, rezultat je skladan i vizualno atraktivan, kreativna primijenjena načela modnog oblikovanja (2)	Učenik je djelomično primijenio odabrane motive, rezultat ne zadovoljava u potpunosti načela modnog oblikovanja. (1)	Učenik nije primijenio motive u kolekciji, rezultat nije skladan, učenik nije koristio načela modnog oblikovanja. (0)
Prezentacija modnog koncepta (0-2 boda)	Samostalno i jasno objašnjava na koji način njegov dizajn komunicira moć i povezuje barok s današnjicom.(2)	(1) Učenik djelomično objašnjava koncept, uz pomoć nastavnika.	Ne može obrazložiti vlastiti rad.(0)
<p>Kriteriji vrednovanja:</p> <p>11,12 odličan 9,10 vrlo dobar 7,8 dobar 6 dovoljan 0-5 nedovoljan</p>			

- 0- zadatak nije izvršen
- 1-zadatak djelomično izvršen
- 3 -zadatak je izvršen

DODATNA LITERATURA, SADRŽAJ I POVEZNICE:

1. „Baroque Fashion From European Courts to Modern Runways“-sveobuhvatan pregled muške i ženske barokne mode kroz povijest (svila, oblik, detalji, simbolika odijevanja).

<https://www.copenhagenfashionsummit.com/baroque-fashion/>

2. „Baroque and Rococo Fashion (1625–1789)“ - PDF članak koji obrađuje baroknu i rokoko modu, uključujući simboliku, društvene utjecaje i luksuzne tkanine u odijevanju plemstva.

https://www.researchgate.net/publication/389261636_Baroque_and_Rococo_Fashion_1625-1789

3. „Odjeća i moda kao duh vremena“ - tekst o povijesti odijevanja s jasnim dijelom o baroknoj modi i njenom utjecaju na stilove odijevanja.

<https://hr.izzi.digital/DOS/1434998/1435064.html>

Wikipedia – Justacorps - opis baroknog muškar-skog kaputa koji je prethodnik modernog sakoa.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Justacorps>

4. „Great Male Renunciation“ -fenomen u povijesti muške mode kada su muškarci prestali nositi ukrašene odjevne predmete te se fokusirali na kroj i neutralne tonove — ključan za razumijevanje prijelaza ka modernom odijelu.

https://en.wikipedia.org/wiki/Great_Male_Renunciation

5. Jabot (neckwear) - pojam o baroknoj muškoj dekorativnoj kravati/mašni koja je dio aristokratskog odijevanja i moda simbolike.

[https://en.wikipedia.org/wiki/Jabot_\(neckwear\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Jabot_(neckwear))

6. „Barok je u modu uveo raskoš i bogatstvo“ - dostupan hrvatski tekst koji pojašnjava kako je barok oblikovao modni izraz kroz ekstravaganciju i detalje.

<https://www.24sata.hr/lifestyle/barok-je-u-modu-uveo-raskos-dekadenciju-i-ultimativnu-ukrasenost-te-koristenje-detolja-816094>

POSTUPCI POTPORE

Opis postupaka potpore za učenike s teškoćama i darovite učenike

Učenici s teškoćama

Kako bi se učenici s teškoćama ravnopravno uključili u nastavne aktivnosti i uspješno ostvarili ishode učenja, preporučuju se sljedeći oblici potpore:

Prilagodba uputa i strukture rada: Ključni pojmovi (silueta, proporcija, konstrukcija, slojevitost) unaprijed su objašnjeni jednostavnijim jezikom.

Pojednostavljeni analitički radni listići s manjim brojem pitanja i ponuđenim odgovorima za odabir (kod aktivnosti B i C) – Jasno strukturirane upute i vremenski okvir rada, podjela zadataka u korake (npr. kod analize vizualnih primjera i izrade dizajna) – Rad u paru s podržavajućim učenikom koji će preuzeti ulogu facilitatora – Prilagodba pisanog izraza (umjesto usmenog izlaganja mogućnost pisane refleksije) – Kod upotrebe alata umjetne inteligencije (AI), učenik može koristiti unaprijed pripremljen predložak promta ili primiti pomoć nastavnika u njegovom sastavljanju.

Daroviti učenici i oni koji žele znati više

Za učenike s izraženim interesom i naprednim vizualnim mišljenjem omogućuje se proširenje zadataka i dublje istraživanje. Primjeri dodatnih izazova, ovisno o preferencijama i sklonostima učenika:

- 1. Prošireni istraživački zadatak** :Usporediti barok s minimalizmom kao dvjema estetikama moći , te rezultat napisati u obliku eseja.
- 2. Konceptualni izazov**: Osmisliti alternativnu “uniformu moći” budućnosti.
- 3. Analitička nadogradnja**: Napisati kratki esej ili prezentaciju: Je li suvremeno poslovno odijelo demokratizirana verzija aristokratske moći?
- 4. AI eksperiment**: Izraditi dvije verzije promta (barokna dramatika vs. minimalistička moć) i analizirati razlike u vizualnoj komunikaciji.